

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

XI. Profectio eius in Indiam frustra impeditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

CAPVT XI.

Profectio eius in Indiam frustra impeditur.

E GREGIA verò Lusitanorum pieras, Patribus tali nomine oneratis verius quàm ornatis, expeditionem Indicam nonnihil deinde turbauit: sed ita, vt variantibus hominum voluntatibus, de Francisco fixa Dei extaret volūtas. Nam primorum ciuium nonnulli, Xauerij & Roderici admodum studiosi, vtilitatem ciuitatis non præsentem solum fructu, sed etiam futuri spe emolumenti æstimantes, rationem tales viros retinendi in Lusitania, inter se inire cœperunt, irati suum commodum præferendum alieno. Res igitur primùm cum Regni primoribus agitata: denique cum factis multis iam grauesque & auctores & adiutores haberet, defertur ad Regem. Ostendunt proceres pro se quisque quantum emolumenti ab Ignatij socijs tam breui temporis spatio regia ciuitas ceperit: quantum ab iisdem operis sperare Lusitania possit vniuersa, si eos non hospites ad breue tempus, sed perpetuos incolas habuerit. Lusitaniæ profectò vrbisque regiæ salutem, quippe quæ propior sit quàm India, etiam

etiam potioſorem Regi eſſe oportere. Cur igitur, vt barbaris gentibus conſuleret, patriam ipſam tam præſtanti nudaret præſidio? cur tanto ac tam ſalutari bono India potiùs quàm Luſitania fruere- tur? Quocirca ſi idẽ Regi videretur quod cæteris, eximios illos viros velut eius gẽtis femina mandaret Luſitaniæ: vt Seminarium ad manum foret, vnde idoneos Sacerdotes in Indiã ſubmitteret. Rex probata procerum ſententia, proximisque primùm conſulendum ratus, omiſſo in præſentia Indiæ iunãdæ conſilio, ambos inſtituendo talium Seminario virorum retinere decreuit in Luſitania. Quod cū ex amicis Rodericus Xaueriusque reſciſſent; enimuerò nec opinato nuntio commoti, protinus Ignatium per literas de nouo Regis conſilio admonitum, quid opus factò ſit conſulunt. Qui re cum Pontifice communicata, totam rem ad Regis arbitrium reiiciendã cenſuit, haud dubius quin ei præſens rerum tractatio certiora conſilia eſſet ſubiectura. Dantur literæ eodem tempore à Pontifice ad Regem, ab Ignatio ad ſocios: id negotium omni ex parte permiſſum Regi. Quòd ſi is ſuper ea re Ignatij ſententiam exquire- ret, commodiſſimũ videri, rem omnem ita diuidi, vt Simon hæreret in Luſi-
tania.

tania, Franciscus in Indiam pergeret. Rex ergo Ignatij consilium secutus, ambos ad se accersiri iubet. Accurrunt illi haud securo quidē animo, sed ex diuina prouidētia suspenso. Tum Rex benignè, vt solebat, quid sibi ab Vrbe de ipsis permissum esset præfatus, quid iam delibèratum haberet, expromit: Simoni mandandum in Lusitania, qui Collegiū Conimbricæ inchoaret, Seminarium submittendorum in Indiam: Francisco in decretam sibi Indiæ prouinciam proficiscendum. Proinde vterq; ad suum se munus, quanquam dissimile, pari studio quàm primū pararent, haud ignari sæpe dissimillimorum munerum paria esse præmia, Deo non tam opus spectante, quàm studium. Ibi Xauerius repenti ex magno metu in magnam lætitiā versus, ingentes Regi grates agere, quòd se voti compotem fecisset; & cum talis comitis desiderio suum miscere gaudiū: demum pro tanto beneficio non gratam modò, sed etiam solertem operam polliceri. At Rodericus spei voti que irritus, primò in sperata denunciatione percussus, oculis vultu que motum prætulit animi: deinde vbi se collegit, in hanc fermè sententiam,

„æquo animo vultu que respōdit: Tantum
 „quidem doloris Indiam ademptam suo
 incuf-

incussisse pectori, quantum dissimulare
 nequiverit: sed quoniam diuinam vo-
 luntatem, Ignatij, Regis, Pontificis con-
 sensio satis declararet; haud ægrè cuius
 causa eam suscepisset prouinciam, eius-
 dem imperio depositurū. Quocirca fore
 utiq; se in Regis potestate, lætum Semi-
 nario instituendo aliquid se quoque ope-
 ræ Indis nauaturum, cum, quos ipse non
 posset, per alumnos disciplina excoleret
 suæ. Ita ab Rege digressi, ad suum vter-
 que munus vertere curam.

CAPVT XII.

*Nauigaturus in Indiam, ab Rege Pon-
 tificium diploma legationis accipit,
 viaticum recusat.*

FRANCISCVS igitur suam expeditio-
 nem tam euidentibus mortaliū Dei-
 que iudicijs comprobata, nō commea-
 tu rebusque opportunis, sed appositis
 commētationibus & salubribus consilijs
 instruere cœpit. Nolebat scilicet nouus
 ac rudis, sed meditato paratusq; ad tan-
 tæ prouinciæ molem accedere; & per o-
 tium cogitare, quæ deinde vsui forent, ne
 agendi tempus in cogitando consume-
 ret. Vbi adsunt Indicæ profectiois dies,
 Rex, Francisco ad se vocato, in hunc ma-
 ximè